

Şiirde Gaye Ve Hedef

– Adem Armağan · 02 Haziran 2011

N.Fazıl Kısakürek'e göre Şiir : "Bizce şiir, mutlak hakikati arama işidir. Eşya ve hadiselerin, bütün mantık yasaklarına rağmen en mahrem, en mahcup, en nazik ve en hassas nahiyesini tutarak ve nispetlerini bularak mutlak hakikati arama işi..."

'Şiir nedir?' suali çok eski ve pek çetin... Bu soru, insanoğluna Aristo'dan bugüne kadar duman kıvrımlarındaki muadelenin tesbiti kadar zor görüldü. Bu yüzden gayet adi laflar ettiler. Aristo'dan Pol Valeri'ye kadar bütün poetik fıkirciler, ya sahilisiz bir tecrit denizinde boyuna açıldılar; yahut aşağısının bayağısı birtakım kaba tekerlemelere düştüler. Hepsisi bu kadar... Ve şiirin ne olduğu, her büyük mefhum gibi meçhul kaldı. Bizce şiir, mutlak hakikati arama işidir. Eşya ve hadiselerin, bütün mantık yasaklarına rağmen en mahrem, en mahcup, en nazik ve en hassas nahiyesini tutarak ve nisbetlerini bularak mutlak hakikati arama işi... Nebatlaşmaya doğru giden cemaat, hayvanlaşmaya doğru giden nebat, insanoğluna giden hayvan, en sonra da, kendisini aşmaya doğru giden insanın, hulasa bütün alemin; akan su, uçan kuş ve düşünen insanla beraber, bilerek veya bilmeyerek cezbesine sürüklendiği mutlak hakikati aramak yolunda, çocukça, cambazca ve kahramanca bir usul... Sırdaşlık ve laubalilikte en verimli ve en pervasız, kaba fayda ve kuru akılda da en boynu bükük ve en korkak cehd ve onun usulü...

Necip Fazıl her eserinde İslâmiyet'e, ilkelerine bağlı kaldı, Türklerin gücünü İslâmiyet'e bağlılıkta gördü ve konularını, tarihten, siyasî toplumsal olaylardan, takva ehlinin hayatlarından alarak, bazan şiir, bazan da düzyazı halinde işledi. Yarım asırdan fazla bir zaman süren edebi hayatı boyunca, İslâmiyete çağırın ilkesine sâdık kalarak, çalışmalarına devam etti.

Necip Fazıl, kendi tabiriyle, Türkçenin ve Türk'ün özüne uygun şiirler yazdı. Yine şiir ve şairi tanımlarken şöyle der: Maddî hislerden soyutlanarak ve metafizike intikalle, ilâhî aşkın mucizesinden en çok bahseden şair, şiiri Allah için yazar. Ona göre şiir olgusu, ilâhî sırrın çerçevesinde gelişmelidir. Şiirde amaç gizlenmeyip sadece hisle değil, katıksız fikir olarak, fikirle hissi kaynaştıran bir olgu tarzında algılanmalıdır. Özle şekil uygunluğu, şiirin gereklerindedir. Ancak şair ikisini birden uhdesine almalıdır. Şair toplumun beklentilerini önceden hissedebilen, kendi taşkınlıklarını kontrol altına alabilen biridir. Şiir pratik bilimlerle sıkı temas halindedir. Şiirle bu temas», ruhun feyzinden fıskıran manevî kavramları ve orjinal hisleri bulabilir.

Üstad'ın yayağa çalıştığı, gerçekleştirmek için ömrünü verdiği gaye, İslâm'a hizmettir. Yazılarında İslâmî meseleleri düşündüğünü, onlarla ilgilendirdiğini, İslâm'ın ilkelerine bağlı kaldığını görüyoruz.

Necip Fazıl'ın 1943-1978 yılları arasında fikirlerini perçinlediği Büyük Doğu Akımı, Türkiye'de İslâmî kavramları zihinlere nakşeden bir akım olması sıfatıyla, düşünce, edebiyat, siyasî mücadele sahasında önemli rol üstlendiği gibi, İslâm düşüncesini anlatmak için iki yol izlemiştir: Birincisi, davetine kamuoyu hazırlanmasına yardımcı olan dergiler, makaleler ve kitaplar neşreden, "Büyük Doğu" adında büyük bir yayınevi kurulması; ikincisi, siyasî mücadelede fonksiyonu olması için seçimlere girme tasarısı...

Allah isminin açıkça söylenmesinin yasaklandığı bir dönemde B. D. milyonlarca kişinin kalblerine sistemli bir ideolojik çalışmanın simgesi olarak yerleşmiştir.

Üstad, önsözlüğü ile ölümsüzlüğü ile paklığı ve doğruluğu ile bir hayat sistemi olarak İslâmiyet'in, tüm insanlığın mutluluğunu garanti ettiğini, İslâm'ın bütün olup bölünme kabul etmediğini vurguluyordu. "Büyük Doğu" akımı aracılığı ile, İslâm ümmetinin fertleri arasında hayatın bütün yönlerini düzenleyen sistemli bir ideoloji kurmaya çalıştı.

Ona göre İslâm: Hayatın iksiri, her derdin dermanı, her şeyin kaynağı ve sosyalizm olsun, komünizm olsun, kapitalizm olsun, faşizm olsun, bütün beşeri sistemlerin gerçekleştirmekten âciz kaldığı her şey İslâm'da vardır.

Necip Fazıl, İslâmî hayatta ahlâkın önemini vurgulayarak, bağışlama, acıma, mücadele, sevgi, ihlâs gibi İslâmiyet'in kişide bulunmasını istediği değerleri, Peygamberimizi örnek göstererek eserlerinde işledi. Hz. Peygamber'in "Ahlâki güzellikleri tamamlamak için gönderildim" hadisini eserlerine düstur olarak seçmiştir.

İslâm-toplum ilişkilerini açıklayan Necip Fazıl, İslâmiyet'in, hiç bir dinden alışılmamış bir şekilde fen-toplum ilişkilerini kesin bir kıstasla tanımladığını ortaya koyarak, namaz, hacc, zekat gibi farzların bireyleri birbirine sınımsız bağlı bir dokumanın iplikleri gibi olduğunu "Allah'ın kudreti cemaatla beraberdir" ayetine değinerek açıkladı.

İslâm'ın dünya görüşünü de ele alan Necip Fazıl, onun ana siyasetinin insanlığın tümüne mutluluk sağlamak olduğunu, bunun gerçekleşmesi için seçtiği odak noktasının kalem kılıç olduğunu ifade etmiştir.

İslâm'ın toplum içi ve toplum dışı uyulması, uygulanması gereken prensiplere dikkati çeken Üstad, yeryüzünde adaletin en dolgun ve en kapsamlı kaynağı olması itibarıyla, madde-mana ve toplum-fert ilişkilerindeki dengeyi muhafaza eden İslâm adalet mefhumunu açıklayarak, İslâmiyet'in kesinlikle zulme engel

olduğuna, bütün varlıkların arasını sevgi ile kuşattığına inandığını belirtmeye çalışmıştır. Dünyanın içinde bulunduğu bunalımlardan tamamen kurtulabilmesi için, İslâm'ın getirdiği adli sistemin değişikliğe uğratılmadan uygulanmasının zorunluluğunu vurguladığını eserlerinde görmekteyiz.

Üstad, islâmiyet'in ticaretin kaynağı olan kapital, ferdi mülkiyet, meşru kazanç, ribanın haramlığı ve zekâtın yükümlülüğü hususlarında getirdiği hükümleri savunarak, kendi kendine yetinen toplumsal bir nizamın kurulmasını amaçlamıştır. Bazı Batılı araştırmacıların zekat ekonomisinin doğurabileceği sonuçlar üzerinde yaptıkları incelemelerde, batının asıl hastalığının kapital enflasyonu olduğunu görmelerine işaret eden Üstad, yirminci madde asrında, ihtiyaç duyduğumuz tek nizamın islâm'ın çalışma sistemi olduğunu belirtmiştir.

İslâmın kadına verdiği büyük öneme dokunan Üstad, bu konuda da ruhbanlığa dönüştürülmemesi kaydıyla, şeriat üzere gidilmesini benimseyerek, kadının önderlik ve kadılık görevlerinde bulunamayacağı hakkında İslâm'da yeralan hükümler üzerinde durmuştur. Kadına bu iki görevin dışında çalışma hürriyeti tanımakla beraber, onun asıl görevinin annelik olduğunu açıklamıştır.

Şeriatı İslâm'ın dış görünüşü sayan Üstad, kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı Hz. Peygamber'i önder olarak tanımaktadır. Tasavvufu ise, İslâm'ın iç görünüşü kabul eden Üstad'ın, şeriatından ayrılması

mümkün olmayan bir bütün veya ikisinin büyük faydasını bölünmezliğinde bulduğunu görüyoruz. Galibiyetin sadece İslâm'a ait olduğunu gören Üstad, yönetim, öğretim ve ahlâk sistemlerinin düzelmesi için, hayatın her köşesinde İslâm'a davetin yapılmasını savunmuştur.

Üstad'ın yaymağa çalıştığı, gerçekleşmesi için uğraş verdiği amaç, İslâm'a hizmettir. Yazılarında İslâmî meseleleri düşündüğünü, onlarla ilgilendiğini, İslâm'ın getirdiği ilkelere bağlı kaldığını görüyoruz.

Necip Fazıl'ın ciddiyetini, Türk İslâmedebiyatına yaptığı yardımları anlamak için, uzun mücadelesini, cezaevlerinde çile doldurmasını ve azap görmesini bilmemiz yeter değil mi?

Not: Bu doktora tezi, 1983 yılında Mısır Kahire Ayn Şems Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde müdafaa edildi ve sahibine birinci şeref rütbesinde doktora unvanı verildi. Dr. Azze El Sawi bu tezi hazırlamak için bir yıla yakın Türkiye'de kaldı ve malzeme topladı. Tezin Türkçe'ye çevrilerek yayınlanması gerek.

AdemArmağan Kaynak : <http://www.n-f-k.com/hakkinda-yazilanlar-ve-incelemeler/necip-fazilin-islami-dusuncesi>